

Andragogika

Vzdělávání

-
- Smyslem vzdělání je dosáhnout moudrosti, nejen prostého vědění

J. A. Komenský

Vzdělávání

- Proces osvojování soustavy poznatků a činností
⇒ vnitřními procesy (interiorizací) - učením ⇒ ve vědomosti, dovednosti, návyky
- Dva činitelé
  - **Vzdělavatel** (lektor, učitel) - **vyučování**
  - **Vzdělávaný** (žák, účastník) - **učen**
- Edukace – činnosti při nichž se jededn subjekt učí a druhý mu učení zprostředkovává
- Nový přístup – partnerský vztah mezi institucionálním systémem výchovy a vzděláváním a učením jedince

Vyučování

- Činnost učitele/ lektora
- Motivace, usměrňování činností žáka
- Vychází z charakteristik žáka
- Volí vhodné postupy

- Motivace k učení ⇒ získání informací ⇒ aplikace ⇒ ověření úrovně osvojení ⇒ korekce chyb v učení

Vyučování

- Lektor aktivnějším a řídicím činitelem
  - Vysílání informací, organizace, volí metody, hodnotí, kontroluje
- Role lektora – proměnlivá – laskavý optimista
- Vystupuje v roli režiséra, ředitele i řadového herce

Makarenko, Moreno

Učení

- Aktivní činnost žáka
- Kvalitativní a kvantitativní nárůst poznatků
- Změna hodnot, postojů, zájmů ⇒ další rozvoj člověka
- Součást rozvoje jedince, součást pracovního a společenského zapojení
- Proces individuálního zlepšování a zdokonalování X uchopení reality
- Vzdělávání a učení – proces individuálního (skupinového) zlepšování a zdokonalování

Učební strategie

- Dvojitá učební strategie
  - **Learning by doing – učení se činností**
  - **Doing be learning – jednání skrze učení**

Fáze procesu učení

- Nevědomá neznalost – nevím, že nevím
- Vědomá neznalost – vím, že nevím
- Vědomá znalost – vím, že vím
- Nevědomá znalost – nevím, že vím

Strategie učení

- Re- presentation
- 1) co víme? Víme to?
- 2) Co nevíme?
- 3) Co potřebujeme vědět?
- 4) Odkud se to dozvíme?

Výuka

- Komplexní proces $\Rightarrow$ synergický efekt vyučování a učení
- Didaktický proces
- Typy interakcí (lektor- účastník)
  - Pracovní – řešení problému
  - Rozhodovací – vyplývá z přání účastníků
  - Vzájemné ovlivňování – modelový zp. Chování a jednání
  - Vytváření prostoru pro osobní reakce – vzájemná hodnocení

Výcvik

- Druh výuky (skutečné, simulované) – osvojení dovedností na úroveň profesních návyků
- Odborná příprava
- Odborný rozvoj

- Pracovní proces – plnění prac. role – kompetence, kvalifikace a rozvoj osobnosti

Vzdělávací potřeby, rozvoj vzdělávání, lidský kapitál

- Velké změny ve sféře vzdělávání
- Potřeba vzdělání je jednou z hlavních lidských potřeb
- Vědomosti – nástroj nebo prostředek řešení problémů a úkolů
- Vzdělávací potřeba = základní prostředek výchovy
- Profesionální vzdělávání = deficit informací, vědomostí, dovedností, prof. Návky, schopností, způsobů jednání a chování ⇒ vyžaduje profese, pracovní pozice a odborné kompetence

Vzdělávací potřeby, rozvoj vzdělávání, lidský kapitál

- Celoživotní vzdělávání = investice do lidských zdrojů = lidský kapitál = hodnota schopností lidí vytvářená investicemi
- Školní vzdělávání = veřejný statek
- Profesní vzdělávání dospělých = spotřební statek

Složky zákl. lidského kapitálu

- Ekonomický – materiální bohatství
  - Kulturní – vzdělání, informovanost
  - Sociální – známosti, uznání
  - Symbolický – prestiž plynoucí z předchozích
-
- Vzdělání = průřezová složka lidského kapitálu
  - Didaktika by měla hledat cestu, jak efektivněji formovat jednotlivé složky lidského kapitálu